

EU-ret

Den Europæiske Union (EU) har sin egen lovgivning og sit eget retssystem. De vigtigste bestemmelser og principper er fastlagt i de grundlæggende traktater. EU kan vedtage retsakter og lovgivning, som medlemsstaterne skal overholde og anvende.

EU's lovgivning er retligt bindende og offentlig tilgængelig på alle de [officielle EU-sprog](#). Via webstedet [EUR-Lex](#) er der adgang til EU's retsakter i den fulde ordlyd på alle disse sprog, og man kan søge efter en bestemt lov eller retsakt.

Kilder til EU-ret

Der er to hovedkilder til EU-retten: **primær** og **sekundær** ret.

Primær ret består af traktater, som danner de retlige rammer for EU. Sekundær ret består af retlige instrumenter, der er baseret på disse traktater, såsom forordninger, direktiver, afgørelser, beslutninger og aftaler. Desuden findes der generelle principper i EU-retten, nemlig [retspraksis](#), der udvikles af EU-Domstolen og [international ret](#).

Noget særligt ved EU-retten er, at den kan påberåbes direkte ved en domstol i en EU-medlemsstat ("direkte virkning"), og at EU-medlemsstaternes lovgivning ikke kan gøres gældende, når den strider mod EU-retten (dvs. at sidstnævnte har forrang).

Primær EU-ret (traktaterne)

Primærretten kan betragtes som EU's grundlæggende ret. Den rangerer højest i den europæiske retsorden og omfatter først og fremmest [traktaterne](#):

- de grundlæggende traktater: [EU-traktaten](#), [traktaten om EU's funktionsmåde](#) og [EURATOM-traktaten](#)
- protokoller og tillægstraktater, traktaterne om et lands tiltrædelse af EU og andre traktater.

Disse traktater fordeler beføjelserne mellem EU og medlemsstaterne, definerer beslutningsprocessen, EU-institutionernes beføjelser og aktiviteter under hvert politisk område.

Den seneste revision af EU's primærret er [Lissabontraktaten](#), som trådte i kraft i december 2009 (ovennævnte traktater omfatter de ændringer, der er indført med Lissabontraktaten).

Sekundær EU-ret (lovgivning, aftaler osv.)

Sekundær ret består af såkaldte ensidige akter og aftaler.

Ensidige akter er især de akter, der er opført i artikel 288 i [traktaten om EU's funktionsmåde](#): forordninger, direktiver, afgørelser, beslutninger, udtalelser og henstillinger. Desuden findes der specifikke akter, der er baseret på de tidligere traktater, f.eks. på det strafferetlige område, hvor "rammeafgørelserne" stadig finder anvendelse (de er vedtaget før Lissabontraktatens ikrafttræden, da det retlige samarbejde og politisamarbejdet i kriminalsager havde en særlig status – yderligere oplysninger kan fås på følgende link: [resuméer – strafferetligt samarbejde indtil november 2009](#)). Retligt bindende akter, der vedtages gennem lovgivningsproceduren (såsom forordninger, direktiver og rammeafgørelser), betegnes retsakter eller "lovgivning".

Aftaler omfatter internationale aftaler eller konventioner, undertegnet af Fællesskabet eller Den Europæiske Union og et land eller organisation uden for EU, aftaler mellem medlemsstaterne og interinstitutionelle aftaler indgået af de forskellige EU-institutioner.

Resuméer af lovgivning og yderligere oplysninger

Ud over [EUR-Lex](#), der indeholder alle EU-lovtekster i fuld ordlyd, giver webstedet "[Resuméer af EU-lovgivningen](#)" en præsentation af hovedaspekterne i EU-lovgivningen på en kort, klar og letlæst måde. Her findes der omkring 3 000 resuméer af EU-lovgivningen i form af faktablade, fordelt efter emneområde svarende til [EU's aktiviteter](#). Områderne strækker sig fra landbrug til transport og giver en omfattende, ajourført præsentation af EU-lovgivningen. Derimod indeholder webstedet ikke retlige beslutninger, som kun er af midlertidig interesse, såsom beslutninger om tilskud.

Derudover findes der [EUR-Lex](#)-databasen, som følger alle lovgivningsforslag gennem beslutningsprocessen mellem EU-institutionerne, og [Europe Direct](#) supplerer ovennævnte med brugervenlige resuméer af undertiden temmelig lang og teknisk EU-lovgivning (her kan borgerne også få svar på spørgsmål om EU).

Denne side vedligeholdes af Europa-Kommissionen. Oplysningerne på denne side afspejler ikke nødvendigvis Europa-Kommissionens officielle holdning. Kommissionen påtager sig intet ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Der henvises til den juridiske meddelelse, for så vidt angår de regler om ophavsret, der gælder for EU-websiderne.

Sidste opdatering: 18/01/2019